

កម្រិតសៀវភៅពីបណ្តុះបន្ទាប់បុរិ

东方智慧丛书

: ចំង វិវហូយ លី ដីលាង

编: 汤文辉 刘志强

译: ហ្មាំង ថ៉ីលួន

学术顾问: 张葆全

កាសាថិន - ខ្សោយ

汉柬对照

ក្បួនត្រឡប់យសក្រឡាចស្តីលើ

孙子兵法

និទនដោយ: (កដវង្វួយនូវល្អ) សុន គុ

原著: (春秋) 孙武

បកស្រាយនិងវិភាគដោយ: លី គិមវេរ

释析: 黎金飞

ពិនិត្យផ្លូវងារដោយ: ហ្មាំង ថ៉ីលួន

中文审读: 张葆全

បកប្រែដោយ: កំង ថាលីង

翻译: 王海玲

ពិនិត្យនិងកែសម្រួលដោយ: ជីន សុចា

柬埔寨语审读: 秦硕

គូរបកាណដោយ: យើនហុង ក្រីង និង យ៉ាងហុង និង យ៉ែនលាំង លី សារីនីង

绘图: 尹红 吕鹏 卫阳虹 魏源良 李晓静

កម្រោងសៀវភៅគាត់ពិបណ្ឌិតកំហន់បុរី
东方智慧丛书
និធននាយក: ចំង វិនបុរី លី ដឹលាង

主编: 汤文辉 刘志强
ទីប្រើក្នា: ហ្មាំង ថ៉ីឈុន
学术顾问: 张葆全

ភាសាចិន - ខ្លួន
汉 東 对 照

គ្បាលស្របតាតិថែមសម្រាប់អាសយដ្ឋាន

孙 子 兵 法

និធនដោយ: (កាត់រង្វួលឃើញយារិ) សុន ឬ

原著: (春秋) 孙武

បកស្រាយនិងវិភាគដោយ: លី គីម៉ែង

释析: 黎金飞

ពិនិត្យធ្វើងង្ហាត់: ហ្មាំង ថ៉ីឈុន

中文审读: 张葆全

បកប្រែដោយ: កំង កែលីង

翻译: 王海玲

ពិនិត្យនិងកែសម្រួលដោយ: ជីន ស

柬埔寨语审读: 秦硕

គូរបកពាណិជ្ជកម្ម: យុនហុង កុដីង នី យោងហុង នី យេនលាំង លី សារីង

绘图: 尹红 吕鹏 卫阳虹 魏源良 李晓静

· 桂林 គីម៉ែង ·

GUANGXI NORMAL UNIVERSITY PRESS
广西师范大学出版社

© 2017 by Guangxi Normal University Press.
All rights reserved.

图书在版编目（CIP）数据

孙子兵法：汉柬对照 / 黎金飞释析；王海玲译；尹红等绘. —桂林：广西师范大学出版社，2017.5

（东方智慧丛书 / 汤文辉等主编）

ISBN 978-7-5495-9747-5

I . ①孙… II . ①黎…②王…③尹… III . ①兵法—中国—春秋时代—汉语、柬埔寨语 IV . ①E892.25

中国版本图书馆 CIP 数据核字（2017）第 098713 号

广西师范大学出版社出版发行

（广西桂林市中华路 22 号 邮政编码：541001
网址：<http://www.bbtpress.com>）

出版人：张艺兵

全国新华书店经销

桂林广大印务有限责任公司印刷

（桂林市临桂县秧塘工业园西城大道北侧广西师范大学出版社集团
有限公司创意产业园 邮政编码：541100）

开本：880 mm × 1 240 mm 1/32

印张：11.25 字数：225 千字 图：50 幅

2017 年 5 月第 1 版 2017 年 5 月第 1 次印刷

定价：86.00 元

如发现印装质量问题，影响阅读，请与印刷厂联系调换。

东方智慧丛书

កម្រិតសៀវភៅគិតបណ្តុះកំបងបូតា

学术顾问：张葆全

主 编：汤文辉 刘志强

编辑委员会：

主任：虞劲松 郭玉贤
委员：才学娟 王 专
王 燕 杨远义
陈丕武 施 萍
梁嗣辰

翻译委员会：

主任：黎巧萍 刘志强
覃秀红
委员：王海玲 吴思远
张蔚 沈 菲
欧江玲 徐明月
谈笑 陶 红
黄兴球 覃海伦
韩艳妍

美术委员会：

主任：柴万里 尹 红
委员：卫阳虹 王雪峰
吕 鹏 刘 荣
关瑞琳 郑振铭
俞 桦 陶朝来
黄建福 蓝学会
戴孟云

ទីបីក្រោ: ហ្មោះ ពេជ្យន

និកនូវាយក: ថាំង វិនបុយ លី ដីលាង

គណៈកម្មការនិកនូវ:

ប្រធាន: យុ ដីនសុខ ក្រ យក់សាធា
សមាជិក: នៅ សៀវភៅន កំង ចាន់
កំង យាន យ៉ាង យ៉ែង
នេន កីឡូ សុ កិង
លាំង សុំនេន

គណៈកម្មការបកប្រែ:

ប្រធាន: លី នាក់ឯង លី ដីលាង
យិន សារហាង
សមាជិក: កំង នោលីន គូ សុយ៉ែន
ហ្មោះ នី សីន ឡើ
អូ ថាំងលីន គូ មីនីយ៉ែ
ចាន សារ ថា បាទ
ហ្មោះ ហេងលាយវ យិន នោលីន
ហាន យានយាន

គណៈកម្មការចែន:

ប្រធាន: យី ក៉ុនលី យីន ហាទ
សមាជិក: ន យីនហាទ កំង សុយីហីង
រីកិង លី យុង
ត្រាន់ ឬលីន នីង នីនមីង
យុ សុង ថា បានឱ្យ
ហ្មោះ ចានហ្មោះ ខ្លាន សៀវភៅហ្មោះ
គិត មិនយ៉ែ

总序

文化交流对人类社会的存在与发展至关重要。季羡林先生曾指出，文化交流是推动人类社会前进的主要动力之一，文化一旦产生，就必然交流，这种交流是任何力量也阻挡不住的。由于文化交流，世界各民族的文化才能互相补充，共同发展，才能形成今天世界上万紫千红的文化繁荣现象。^[1]

中国与东盟国家的文化交流亦然，并且具有得天独厚的优势。首先，中国与东盟许多国家地理相接，山水相连，不少民族之间普遍存在着跨居、通婚现象，这为文化交流奠定了良好的地理与人文基础。其次，古代中国与世界其他国家建立起的“海上丝绸之路”为中国与东盟国家的经济、文化交流创造了有利的交通条件。

中国与东盟诸多使用不同语言文字的民族进行思想与文化对话，

[1] 季羡林：《文化的冲突与融合·序》，载张岱年、汤一介等《文化的冲突与融合》，北京大学出版社，1997年，第2页。

自然离不开翻译。翻译活动一般又分为口译和笔译两类。有史记载的中国与东盟之间的口译活动可以追溯至西周时期，但笔译活动则出现在明代，至今已逾五百年的历史。

在过去五百年的历史长河中，东盟国家大量地译介了中国的文化作品，其中不少已经融入到本国的文化中去。中国译介东盟国家的作品也不在少数。以文字为载体的相互译介活动，更利于文化的传承与发展，把中国与东盟国家的文化交流推上了更高的层次。

2013年9月，国务院总理李克强在广西南宁举行的第十届中国—东盟博览会开幕式上发表主旨演讲时指出，中国与东盟携手开创了合作的“黄金十年”。他呼吁中国与东盟百尺竿头更进一步，创造新的“钻石十年”。2013年10月，习近平总书记在周边外交工作座谈会上强调要对外介绍好我国的内外方针政策，讲好中国故事，传播好中国声音，把中国梦同周边各国人民过上美好的生活的愿望、同地区发展前景对接起来，让命运共同体意识在周边国家落地生根。于是，把中华文化的经典译介至东盟国家，不仅具有重要的历史意义，同时还蕴含着浓厚的时代气息。

所谓交流，自然包括“迎来送往”，《礼记》有言：“往而不来，非礼也；来而不往，亦非礼也。”中国与东盟国家一样，既翻译和引进外国的优秀文化，同时也把本国文化的精髓部分推介出去。作为中国最具人文思想的出版社之一——广西师范大学出版社构想了《东方智慧》丛书，并付诸实践，不仅是中国翻译学界、人文学界的大事，更是中国与东盟进行良好沟通、增进相互了解的必然选择。广东外语外贸大学和广西民族大学作为翻译工作的主要承担方，都是国家外语非通用语种本科人才培养基地，拥有东盟语言文字的翻译优势。三个单位的合作将能够擦出更多的火花，向东盟国家更好地传播中华文化。

联合国教科文组织的官员认为，“文化交流是新的全球化现象”。^[1]我们希望顺应这一历史潮流与时代趋势，做一点力所能及的事。

是为序。

刘志强

2015年1月25日

---

[1]《联合国教科文组织文化政策与跨文化对话司司长卡特瑞娜·斯泰诺的致辞》，载《世界文化的东亚视角》，北京大学出版社，2004年，第3页。

បុព្ទកច្តា

ការធ្វើសំបុរីប្រជម័នសារ៖ សំខាន់ក្នុងអតិថិជននឹងការវិភ័យនៃសង្គមមនុស្ស។ លោកសាស្ត្រាចាយ ឬ សានលីន ធ្វើប៉ុកតែសមាល់ចា ការធ្វើសំបុរីប្រជម័នដាក់ក្នុងបេលករដែលសំខាន់មួយសម្រាប់ជំរឿឱ្យសង្គមមនុស្សពារៈជំហានទៅមុខ។ អេយ៉ា តែមានប្រជម័នកៅតិកដោយ ប្រាកដមានការធ្វើសំបុរីរាងឆ្លានឯងត្រាតាកំខាន ត្រានក្នុងអ្នកឈ្មោះ អាចរារាំងនូវការធ្វើសំបុរីបែបនេះបញ្ជីពានទេ។ ប្រាប់តែមានការធ្វើសំបុរីត្រាទេវិញទេមកនេះ ទើបរប្រជម័នគ្រប់ជាតិសាសនក្នុងលោក អាថុយូយេហ៊េលុមត្រា វិកចំណើនូមត្រា និងមានវិបុលភាពនៃប្រជម័នសម្បរិបបក្នុងលោកនាស្អាតចំនេះ។¹¹

ការផ្តាស់បុរីប្បចន្ទំរារងចិននិងបណ្តាប្រទេសអាសានក៏ដូចត្រូវដោយកែរីយក៍
មានលក្ខខណ្ឌអំណោយជូលិសសថមទៀតធមួយ ។ ទីមួយ៖ ចិននិងប្រទេសមួយ
ចំនួននៃអាសានមានព្រំនឹងជាប់ត្រា។ ការធ្វើចំណោកស្រាគ តាំងទីលីនេនឹងការ

iii) ປີ ສາຍລະນະ: ບູກຄ້າໄສເປົ່າເຕີມ ກາເບ:ຈັດຕິດຮັດດູ:ສະພຸຜະລູກໄສຮູດອັນ ແລະ:ດຸດູ້ເຫັນເຕີ:ສູງກ
ເທົ:ດຸດູ້ຜູ້ຍສລກລົງທຶນຍັງເປັດກຳຂໍ ຫຼື້ວັດແດນ ຊື່ຕື່ເຊື່າ

ភ្នាប់ចំណងសាច់ឆ្លាតិ រួបអាពហ៍ពិពាហ៍រារាំងដែនជាតិមួយចំនួន ជាមូលដ្ឋាន
ត្រីខាងក្រុងសាស្ត្រនិងមនុស្សសាស្ត្រដូចប្រសើរសម្រាប់ការធ្វើសំបុរីប្រជែងទៅ។ នឹង
ពីរៈ វិចិះសុគ្រសម្រប ដើលបង្កើតឡើងដោយប្រទេសចិននិងបណ្តាប្រទេសរៀង
ទៅឡើកតាំងពីដើម្បី បានផ្តល់នូវផ្លូវប្រឈមទៅលើមានសារ៖ ប្រយោជន៍មួយក្នុងការ
ធ្វើសំបុរីរោសដូចក្នុងប្រជែងទៅដីនិងបណ្តាប្រទេសអាសារ។

ចិននិងអាគ្នាត់ បើកកិច្ចសន្លាទាមពេទមវិធីនរបុញ្ញម៉ែនបាន ដោយរបីនូវការនិងអក្សរខសល្អភ័ត៌ ចិនរាជចំសងគមពីការបកប្រែនោះទេ។ ការបកប្រែការសារថែកចេញបានពីរប្រភេទ គឺការបកប្រែចាប់មាត់ និងការបកប្រែដោយសំណើរាយ ប្រពិត្តិបកប្រែចាប់មាត់រាងចិននិងអាគ្នាត់ ដែលមានកត្តាព្យាណកុងងកសាររួមគ្នាស្រស់ បានចាប់ផ្តើមពីជាន់រួមស្តីចុះមិនម៉ែន ឬនៀនការបកប្រែដោយសំណើរីពី ទីបំពេទចាប់មានកាលពីការរៀងចែងនៃដែលមានប្រវត្តិជាង ៥០០ឆ្នាំមកហើយ។ ក្នុងរយៈកាលជាង ៥០០ ឆ្នាំចុងក្រោមនេះ បណ្តុាប្រទេសអាគ្នាត់ បានបកប្រែអក្សរសិល្ប័រចិនជាប្រើប្រាស់ ហើយស្ថានែនាំនៅទៅនៅ បានប្រាបចូលក្នុងរបុញ្ញម៉ែនជាផីនិងបណ្តុាប្រជាតិអាគ្នាត់។ ការបកប្រែស្ថានែនអក្សរសិល្ប័រអាគ្នាត់ ទៅជាការសាចិន ក៏មានចំនួនចំនួនតិចជំរាយ។ ការបកប្រែទៅនឹងទៅមកដោយមានអក្សរជាតុកាត់ដារអំណោយដល់ការស្វែងបន្ទុងផ្សេងៗរបស់វា និងការអភិវឌ្ឍរបុញ្ញម៉ែន ជា ជំនាញការងារសំខ្លួនរបុញ្ញម៉ែនជាន់និងអាគ្នាត់ ឱ្យឈាមបានឡើងដល់កម្រិតការ ទៅខ្លួនបំផុយទៅត្រូវ។

នៅក្នុងពីធីបើកសម្ងាត់ពីរណាគិច្ច-ភាសានលីកទី១០ ដែលរៀបចំឡើង
នៅត្រួយពាណិជ្ជកម្ម ខេត្តក្រោងសុ ប្រទេសចិនភាលឺខេត្តក្រោង ឆ្នាំ ២០១៣ លោកលី
យី ឈើ ឈី នាយករដ្ឋមន្ត្រីចិនបានផ្តើមសុវត្ថរកចាត់គ្នា ថា ចិននឹងភាសាប្រចាំ
ដែល ហើយ ពីឡើងនូវទសវគ្គឱ្យយុទ្ធសម្ព័ន្ធ។ តាត់អំពារនាប្រើប្រាស់នឹងភាសាន
បន្ទីទិន្នន័យប្រើប្រាស់ រួមទាំងកាយចិត្ត ដើម្បីត្រូវការប្រើប្រាស់រក្សាយុទ្ធសម្ព័ន្ធ
ត្រូវការប្រើប្រាស់នូវភាសាន នៅក្នុងកិច្ចសន្យានាគ្នា សិការងារនៃការបរទេសសញ្ញាប់
ប្រទេសនៅជីវិ៍ប្រើប្រាស់ លោក សុ ជីនកីន ប្រធានាជីបតិចិនបានសង្គត់ចុះថាយើង

គ្រែករយោសនាចូលចូលយនុវត្តន៍គោលនយោបាយដោយក្នុងនិងក្រែប្រែទេ ពិណិត្យនា អំពីចិនខ្សែគោលនដឹងថ្មី ចូលចូលយនុវត្តន៍ស្ថែសេស់: គំនិតចិនរោគយើកស្អោសាយ នៃព្រៃលរាងសុខិនចិននិងចំណែងចង់បានដីករណុបរិបស់ប្រជាធិបាលនៃបណ្តាប្រទេសនៅជុំវិញ នៃព្រៃលរាងសុខិនចិននិងទស្សនីសំយសម្រាប់ការអភិវឌ្ឍនភុងតាំង ដើម្បីធ្វើឱ្យគំនិតកសហមនីជាតិភាសាកំពង់មួយចាក់ប្រសិទ្ធភាពក្នុងបណ្តាប្រទេសនៅជុំវិញ។ ហេតុជុំឡេះ: ការបកប្រែស្ថាដែដែលជារណ្ឌកម្មនៃវប្បធម៌ចិន ទៅជាការសារភាព មិនត្រាន់តែមានអភិវឌ្ឍន៍យោបាយវិតិសាស្ត្រដែលបានបង្ហាញឡើងទេ ដែលទាំងបង្ហាញនូវលក្ខណៈ: ជាធិសេសនាសម្រាប់ប្រសិទ្ធភាពនៃវប្បធម៌។

ទាក់ទងនិងការផ្តាស់ប្តូរ ឬបញ្ចូលទាំងការទៅមកប់រក្សា ក្នុងគីឡូបីជី មានយោលូយោពេលចា "ការទៅមិនមក តុំមួយសមទេ ការមកមិនទៅ គឺតុំគ្រួសម ដែរ"។ ចិនក៏ដូចបណ្តាប្រទេសនៃអាសានដែរ បានធ្វើការបកប្រែនិងនាំចុំមកនូវវប្បធម៌នៃអិយប្រទេសដឹង ចូលចូលយនុវត្តន៍វប្បធម៌ជិតិសេសនិងសំខាន់របស់ខ្លួននឹងសម្រាប់ឱ្យគោលនិងយល់ដឹងដឹង។ ត្រីស្ថានបាន: ពុម្ពចូលយសកលវិទ្យាលីយ គ្រឿកសាលីយុវជនក្នុងសុវត្ថិភាព ដែលជាត្រីស្ថានបាន: ពុម្ពចូលយប្រកបដោយផ្តើតគំនិត មនុស្សសាស្ត្រជាងគេមួយក្នុងប្រទេសចិន បានផ្តើមធ្វើឱ្យគំនិតរៀបចំងងក្រង កម្រងស្រីរកវិវិឌ្ឍន៍ចិនសម្រាប់អាសាន ហើយចាប់អនុវត្តនាម។ ដែលនេះមិនត្រីមទៅកិច្ចការចំមួយ ក្នុងមជ្ឈូនជានបកប្រែចិន និងមជ្ឈូនជានមនុស្សសាស្ត្រចិន បុំណូនាំ: ដែលទាំងជាតិប្រើសមិនអាចបានបានបង់បាន សំរាប់នាក់ទាំងងលូប្រសើរ រវាងចិននិងអាសាន ដើម្បីជិតិវិញ្ញាមានទំនាក់ទំនងលូនិងត្រា កាន់តែយល់ដឹងត្រា និងបង្កើតចំណែងមិត្តភាពរវាងត្រា។ សកលវិទ្យាលីយជនជាតិក្នុងទុន ជាមួលជានជាតិសម្រាប់បណ្តុះបណ្តាលនិស្សិតបរិញ្ញាប្រជុំនាព្យារាសាបនទេស (ភាសាចិនប្រើជាសកល) ជាមួកទូលបន្ទុកសំខាន់ក្នុងការបកប្រែលើកនេះ: មានសមត្ថភាពលើសទេក្នុងការបកប្រែភាសាអាសាន។ កិច្ចសហប្រតិបត្តិការវិនាគតិទាំងបី ប្រាកដជាមានការប៉ែ: ទិន្និចខាងម្រូតគំនិតការវិនាគតិទាំងបី ហើយចូលចូលយើកស្អោសាយនៃវប្បធម៌ចិនសម្រាប់

បណ្តាញទិន្នន័យរបស់ខ្លួន

មន្ទីរអង្គការយុណៈស្តីនៃអង្គការសហប្រជាតិកតែម្នាល់ទាំងពីរ ការផ្តាស់ប្តូររប្បធម៌ជាបាតាពុកុពលភាពប្រវត្តិយកម្មដើម្បីមួយ។ ១១ យើងខ្ញុំមានបំណងធ្វើឡើតាមលទ្ធភាពខ្លួន ដោយស្របតាមទំនាក់ទំនងនៃស្ថានការណ៍យុត្តិកសម្រាប់នេះ។
ខ្ញុំសូមជាក់ជាបញ្ជីកថា។

លីវេជ្ជិយាង

ចំណាំ ២៥ ខែមករា ឆ្នាំ ២០១៥

- ၁၁) សុវត្ថិភាពបែងចាននៃទាយកដ្ឋាននៃយោបាយរបួអនិតនឹងតីម្លេនអនុរហ័ម្មជននៃទីតាំងក្នុងប្រព័ន្ធបន្ទីរិយាឈក្តីបូឌាតីនៃរបួអនិតលោក លាង: គុណភាពយក្រី: សាន្តលាង: កុម្ភិយសកលវិទ្យាល័យបែងចាន ឆ្នាំ២០០៥ ទីតាំងទាំង

孙 子

孙子

目 录

一、计篇.....	10
二、作战篇.....	36
三、谋攻篇.....	60
四、军形篇.....	90
五、兵势篇.....	110
六、虚实篇.....	132
七、军争篇.....	160
八、九变篇.....	188
九、行军篇.....	212
十、地形篇.....	238
十一、九地篇.....	264
十二、火攻篇.....	302
十三、用间篇.....	322

មាតិកា

ជំពូកទី១: ការត្រួវរឹងពាក្យានយុទ្ធសាស្ត្រសិក	10
ជំពូកទី២: ការធ្វើសិកប្រយុទ្ធផ.....	36
ជំពូកទី៣: ការរាយលុកដោយគលយុទ្ធផ.....	60
ជំពូកទី៤: ស្ថានការណ៍សិកសង្គម	90
ជំពូកទី៥: ភាពមានប្រៀបឈុំខ្លួនខ្លួន	110
ជំពូកទី៦: ចំណាចខ្លាំងនិងខ្សោយ.....	132
ជំពូកទី៧:យុទ្ធសាស្ត្រដៃណីមយកប្រៀបឈុំ.....	160
ជំពូកទី៨:ការប់បែនទៅតាមកាល៖ទេស៖	188
ជំពូកទី៩:យុទ្ធសាស្ត្រចល់តទៅ	212
ជំពូកទី១០:ស្ថានភាពកូមិសាស្ត្រ	238
ជំពូកទី១១:សមរកូមិប្រយុទ្ធភាំងឯ	264
ជំពូកទី១២:ការរាយលុកដោយត្រឹង	302
ជំពូកទី១៣:ការប្រើបាយនិន	322

前 言

《孙子兵法》是中国现存最早的军事名著，也是世界军事文化宝库中的璀璨明珠，历来备受推崇，已被世界各国公认为是深富哲理、影响深远的“世界三大兵书”之一（其余两部为《五轮书》与《罗马兵法》）。

《孙子兵法》相传为中国春秋时期（公元前 770 年—前 476 年）孙武所著，集中体现了孙武慎战、注重谋略、推崇速胜、高举义战等方面的军事、哲学思考与主张。作者孙武，生卒年不详，在世时间约与孔子（公元前 551 年—前 479 年）同期，以卓越的军事才华、深邃的哲学思想著称，被后世奉为“兵圣”，尊称“孙子”。孙子曾带着自己所著的兵书，前往吴国拜见吴王阖闾，后被任命为将领，帮助吴国在军事上赢得关键性的胜利，使吴国声威大振。

《孙子兵法》全书共十三篇，布局严谨，每篇着重论述一个主题，但又与其他十二篇的主旨有所关联，彼此照应，浑然一体。各篇内容围绕主题展开论述，基本遵循先总述后分析的行文思路，中心明确，层次清晰，具有很强的系统性和逻辑性。

《孙子兵法》语言简洁凝练，富于哲理，能在平实的论述中让人体会到深广的意蕴，捕捉到智慧的灵光。同时，大量铿锵有力、准确严密的判断句，大大增强了文章的表现力和说服力，具有军事著作不容置疑的张力。此外，众多修辞手法的运用，使得作品生动形象、韵味十足，便于记诵和传播。

作为一部军事著作，《孙子兵法》论述了与战争问题相关的方方面面，内容广泛而深刻，除了对与战争直接相关的战略、战术、后勤保障、队伍建设等方面进行深刻论述，对与战争间接联系的政治、外交、地理、管理、法制、周边环境甚至战争心理等方面也多有涉及，形成了较为系统、全面的军事理论体系：“先为不可胜”的备战观、“经之以五事”的战争整体观、“不战而屈人之兵”的全胜论、“知彼知己”的军事认知论、“奇正相生”的制胜论和“令文齐武”的治军思想。

在中国，《孙子兵法》历来被奉为兵家经典，对后世影响深远。在国外，从公元8世纪起，《孙子兵法》就已在日本等国流传开来，其后被翻译成多国语言文字，成为国际间最为著名的兵学典范之一，在世界军事史上具有重要的地位。尽管现代社会与古代相差甚远，但《孙子兵法》所论述的基本原理和原则都没有因时代的改变而失色。相反，《孙子兵法》无与伦比的军事、哲学思想体系，变化无穷的战略战术，常读常新的独特韵味，使它不断受到各国专家、学者和大众的青睐与大力推崇，不但在军事领域享有极高的声誉，其中所论述的思想原则和基本规律还被广泛运用于现代经营决策、社会管理、人际交往等各个方面。因此，《孙子兵法》仍然值得在更大范围进行传播，分享给有志于学习的人。

本书在《孙子兵法》权威版本的基础上，参考最新的研究成果，对原文进行精心翻译和解析，同时配绘精美插图，力求提供一个优质读本。

អារម្មកចា

ក្បែនគម្រាតិដីយសព្រោមសុនដី ជាក្បែនយុទ្ធសាស្ត្រយោតាដីលីវណាច្ញូនិង
មានភាពចំណាស់បំផុតរបស់ប្រទេសចិន ដែលបានបន្ទូលទុកចាំងពីហុកណាកាល
រហូតមកដល់បច្ចុប្បន្នកាល កើតឡើងនៃរកនសម្រាតីរបួនដីយោតារបស់ពិភព
លោកដីដែរ។ ក្បែនគម្រាតិដីយសព្រោមសុនដី ត្រូវបានលើកតម្លៃនិងឱ្យតម្លៃ
ជាគីឡើដីសំខាន់មួយគាំងពីដើមរៀងមក ហើយត្រូវបានទទួលស្ថាល់ធនឹងដែរទាំង
ក្បែនមួយដែលបង្ហប់នូវសុវត្ថិភាពជំនាញ និងមានអំណោចតត្ទិតលយោងចាំ
ដែងមិនអាចកាត់ថ្វីបាន ត្រូវចំណោមក្បែនសិកសព្រោមលើកទាំងបីរបស់ពិភព
លោក។ ក្បែនសិកសព្រោមពីររៀងទេរៀក តើក្បែនយោតាកងទាំងប្រាំនិងក្បែនគម្រាត
ពិដីយសព្រោមរីមាំង។

ក្បែនគម្រាតិដីយសព្រោមសុនដី និពន្ធដោយ សុន ឬ នារីកាលយុនយារ
ប្រទេសចិន(ឆ្នាំ១០-ឆ្នាំ៩៨មុនគ.ស.) បានផ្តល់បញ្ជាផីឱ្យយើរតាមតំនិត
ទស្សនវិធាន និងក្បែនយុទ្ធសាស្ត្រសព្រោមរបស់ សុន ឬ ដែលជាកសំខាន់ទៅលើ
«ប្រយ័ត្នប្រយោងចំពោះសិកសព្រោម» 《សង្គត់ច្បានលើកលយុទ្ធប្រាំនិងក្បែនគម្រាត
បាននាប់រហ័ស》 《ឱ្យតម្លៃលើសព្រោមយុតិធម៌ត្រូវបានប្រើបាន ឬ